
SPIS TREŚCI

Wstęp	11
-------------	----

ROZDZIAŁ 1

TREŚĆ I ZAKRES POJĘCIA „NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ” – WYBRANE ZAGADNIENIA	15
---	-----------

1. Definicje niepełnosprawności – konieczność przezwyciężenia chaosu pojęciowego	16
2. Definicje niepełnosprawności – różnorodne spojrzenia	18
3. Niepełnosprawność – z punktu widzenia prawa	21
4. Klasyfikacje niepełnosprawności według Światowej Organizacji Zdrowia ...	23
5. Modele niepełnosprawności	26
5.1. Model indywidualny (medyczny) niepełnosprawności	27
5.2. Model społeczny niepełnosprawności	28
5.3. Model scalony niepełnosprawności	33
5.4. Kulturowy model niepełnosprawności	34

ROZDZIAŁ 2

POSTAWY SPOŁECZNE WOBEC OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ – PRZEGLĄD ZAGADNIENI	37
---	-----------

1. Postawa- niejednoznaczność i różnorodność w definiowaniu pojęcia	38
1.1. Klasyfikacje definicji postaw	39
2. Definicja strukturalna pojęcia ‘postawa’ – implikacje/ konsekwencje przyjęcia stanowiska dla teorii i praktyki pedagogicznej	42
2.1. Strukturalne cechy postaw	43
3. Mechanizmy tworzenia się postaw	46
4. Możliwości zmiany i modyfikowania postaw – źródła trudności	49

4.1. Przyczyny, mechanizm oraz metody zmiany postaw	50
4.2. Czynniki i prawidłowości sprzyjające zmianie postaw	52
5. Postawy wobec osób niepełnosprawnych – wybrane kategorie i klasyfikacje	53
6. Wybrane uwarunkowania postaw wobec osób niepełnosprawnych	57
6.1. Czynniki związane z warunkami środowiskowymi	59
6.2. Czynniki związane z przedmiotem postawy	60
6.3. Czynniki związane z podmiotem postawy	62
6.4. Wiedza na temat niepełnosprawności oraz kontakt z osobami niepełnosprawnymi jako czynniki warunkujące pozytywne postawy ..	63
7. Postawy wobec osób niepełnosprawnych – przegląd badań	65
7.1. Postawy społeczeństwa polskiego wobec osób niepełnosprawnych – dynamika zjawiska	66
7.2. Postawy studentów wobec niepełnosprawności – przegląd badań	69

ROZDZIAŁ 3

ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU – WYBRANE ZAGADNIENIA .....

75

1. Mass media – treść i zakres pojęcia	76
2. Funkcje mass mediów	79
3. Środki masowego przekazu a postawy	81
4. Oddziaływanie środków masowego przekazu – wybrane teorie	86
5. Efekty korzystania z mass mediów – obszary wpływu	93

ROZDZIAŁ 4

METODOLOGICZNE PODSTAWY BADAŃ WŁASNYCH .....

99

1. Cel pracy, problemy badawcze i hipotezy robocze	99
2. Zmienne i wskaźniki	105
3. Metoda i techniki badawcze	106
3.1. <i>Skala Postaw Wobec Niepełnosprawnych (A. E. Sękowski)</i>	109
3.2. <i>Skala Wartościowania Modeli Niepełnosprawności (J. Kirenko)</i>	110
3.3. <i>Kwestionariusz do Badania Postaw Wobec Osób Niepełnosprawnych (A. Ostrowska)</i>	111
3.4. <i>Autorska Skala Dystansu Społecznego (na podstawie Skali Dystansu Społecznego K. W. Bogardusa)</i>	113
3.5. <i>Kwestionariusz wywiadu</i>	113
4. Organizacja i przebieg badań	114
5. Charakterystyka badanych osób	122

ROZDZIAŁ 5**POSTAWY OGÓLNE WOBEC OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ –****WYNIKI BADAŃ WŁASNYCH 131**

- 5.1. Postawy wobec osób z niepełnosprawnością – porównanie poziomów wyjściowych i końcowych badanych grup 132
- 5.2. Postawy wobec osób z niepełnosprawnością – porównanie poziomów wyjściowych z poziomami końcowymi w badanych grupach 136

ROZDZIAŁ 6**POSTAWY WOBEC OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ Z UWZGLĘDNIENIEM****DEFINICJI STRUKTURALNEJ – WYNIKI BADAŃ WŁASNYCH 145**

- 6.1. Komponent emocjonalny 145
  - 6.1.1. Skala Wartościowania Modeli Niepełnosprawności – porównanie poziomów wyjściowych i końcowych badanych grup 147
  - 6.1.2. Akceptacja modelu społecznego niepełnosprawności – porównanie poziomów wyjściowych z poziomami końcowymi w badanych grupach 153
  - 6.1.3. Postawy wobec osób z niepełnosprawnością – porównanie preferencji wartościowania modelu niepełnosprawności wyjściowych z końcowymi w badanych grupach 157
- 6.2. Komponent poznawczy 166
  - 6.2.1. Wiedza badanych studentów na temat niepełnosprawności w świetle wyników badań własnych 167
  - 6.2.2. Językowy obraz niepełnosprawności elementem wiedzy na temat niepełnosprawności 171
    - a) Określenia pozytywne 177
    - b) Określenia neutralne 183
    - c) Określenia negatywne 185
  - 6.2.3. Obraz językowy niepełnosprawności – nieprofesjonalne definicje 191
  - 6.2.4. Wizerunek osoby niepełnosprawnej – przypisywane cechy ...196
- 6.3. Komponent behawioralny 206
  - 6.3.1. Dystans społeczny badanych studentów wobec osób z niepełnosprawnością 207
  - 6.3.2. Dystans społeczny wobec osób z niepełnosprawnością – różne sytuacje i role społeczne 213
  - 6.3.3. Rozumienie potrzeby udzielania pomocy osobom z niepełnosprawnością 216

ROZDZIAŁ 7**POSTAWY SPOŁECZNE STUDENTÓW WOBEC OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
Z PERSPEKTYWY KWESTIONARIUSZA DO BADANIA POSTAW WOBEC OSÓB****NIEPEŁNOSPRAWNYCH A. OSTROWSKIEJ 219**

7.1. Stosunek Polaków wobec niepełnosprawności w opinii studentów . . .220

7.2. Przyczyny dystansu społecznego wobec osób
z niepełnosprawnością 221

7.3. Ocena wybranych rodzajów niepełnosprawności 223

7.4. Postrzeganie miejsca osób z niepełnosprawnością
w społeczeństwie 235

7.5. Osoby odpowiedzialne z pomoc osobom niepełnosprawnym 240

Zakończenie i wnioski . . . . .247**Bibliografia . . . . .257****Spis tabel . . . . .273****Spis wykresów i schematów 279**